

1. Allmänt om hemvårdsbidrag

Hemvårdsbidrag är en ekonomisk ersättning till de personer beviljas bidraget när anhöriga utför insatser som annars skulle utföras inom ramen för hemtjänst. Hemvårdsbidraget är ett alternativ eller ett komplement till andra service- och omvårdnadsinsatser. För den hjälpbehövande kan insatser från t.ex. hemtjänst, korttidsboende, avlastning kombineras med hemvårdsbidraget samt eller att hela hjälpbehovet kan tillgodoses med enbart ett hemvårdsbidrag. Bidraget är inte en lagstyrd insats vilket innebär att det är frivillig för kommuner att använda. Haparanda kommun har återinfört hemvårdsbidrag enligt ett politiskt beslut 2019.

Hemvårdsbidrag prövas och beviljas enligt kap 4 § 2 Socialtjänstlagen (SoL), som anger att socialnämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 4 kap. 1 § SoL om det finns skäl för det.

Enligt 5 kap. 10§ i Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. Syftet med hemvårdsbidraget är att stimulera och ge uppskattning till anhörigvårdaren som gör saker som annars skulle utföras av hemtjänsten.

Begreppet hemvårdsbidrag används när kommunen betalar ut ett bidrag till en enskild som beslutet gäller för. Bidraget är inte skattepliktig inkomst enligt Inkomstlagen kap 8 § 18 och omfattas inte av några sociala förmåner. Kommunen är därmed inte en arbetsgivare och har således inte det ansvar och skyldigheter som är bundna till arbetsgivarrollen.

Gemensamt för alla insatser för den enskilde är att denne ska få sitt hjälpbehov tillgodosett i enlighet med gällande lagstiftning, socialnämndens mål & riktlinjer samt aktuellt biståndsbeslut.

2. När hemvårdsbidrag kan bli aktuellt

Utgångspunkten är att hjälpen skall ges utifrån principen "hjälp till självhjälp". Maka/ make, sambo, barn eller annan som bor tillsammans med den som behöver hjälpen ska i behovsbedömningen beaktas om vad som ingår i s.k. normalt "anhörigansvar". Det betyder att inköp, städning, matlagning med mera ska betraktas som uppgifter som

familjen klarar av själv. Däremot skall insatser för personlig omvårdnad berättiga till hemvårdsbidrag, eftersom det är en uppgift som i normalfallet ska klaras av en vuxen person.

3. Kriterier för Hemvårdsbidrag

För att Hemvårdsbidrag ska kunna lämnas gäller att:

- Sökande är folkbokförd och stadigvarande bosatt i Haparanda kommun
- Huvudprincipen är att den enskilde skall vara över 50 år eller äldre, men i fall där den sökande är under 50 år och söker hemvårdsbidrag skall detta beslutas efter en särskild prövning av Socialnämndens arbetsutskott. Personer med insatser enligt LSS omfattas ej av hemvårdsbidrag.
- Vården i hemmet ska främst bestå av personlig omvårdnad och vara av sådan art som man inte normalt hjälper varandra med inom ramen för föräldraansvar, anhörigansvar eller inom hushållsgemenskap. Med hushållsgemenskap avses två eller flera personer stadigvarande bor i samma bostad: gifta, sambo, partnerskap, barn eller syskon, som bor tillsammans i ett hushåll.

4. Ansökan

Skriftlig ansökan lämnas till Biståndsenheten som handlägger och beslutar.

Biståndshandläggaren gör en utredning kring de individuella omständigheter när en begäran om hemvårdsbidrag inkommer och därefter fattas ett beslut.

Ett beslut om hemvårdsbidrag fattas enligt 4 kap 2 § SoL.

I beslutsmeddelandet ska det framgå inhämtade uppgifter, bedömning utredaren gjort och ett fattat socialnämnds beslut i ärendet. Beslutet är *ett alternativ* eller *ett komplement* till vissa hemtjänstinsatser. Rätten till Hemvårdsbidrag bedöms, efter en individuell prövning enligt 4 kap 2§ SoL, om den enskilde inte efter en sådan individuell prövning beviljas hemvårdsbidraget *helt eller delvis* så skall skälen till det motiveras i bedömningen och i avslagsbeslutet gällande biståndet.

Vid ett helt eller delvis avslag ska beslutet alltid föregås av en prövning. Beslut enligt 4 kap 1 § SoL kan överklagas. Beslutet om avslag ska i dessa fall motiveras med att någon lagstadgad rätt till sådant bistånd inte finns enligt socialtjänstlagen och att behovet, när så är aktuellt, kan tillgodoses genom hemtjänst eller annan aktuell insats enligt Socialtjänstlagen.

Beslut enligt 4 kap 2 § Socialtjänstlagen kan överklagas genom 10 kap kommunallagens bestämmelser om laglighetsprövning.

5. Utredning och beslut

Biståndshandläggare utreder hjälpbehovet som motiverar att bevilja hemvårdsbidrag och därefter fattar beslut om ett hemvårdsbidrag

I utredningen bedömer man även om aktuella behov ska kunna tillgodoses via hemvårdsbidraget. Hemvårdsbidraget kan även kombineras med andra insatser enligt Socialtjänstlagen.

Där hemvårdsbidrag kombineras med hemtjänstinsatser reduceras det beviljade biståndet enligt bedömning av rätten till hemvårdsbidraget som helhet, detta ska framgå i utredningen.

Viktigt att beakta vid olika kombinationer av insatser är den s.k. "brytpunkten" (40 timmar eller mer) för den totala insatsen i ordinärt boende.

Beslutet får maximalt vara på ett år innan uppföljning/ ny bedömning görs. Det åligger den enskildes eget ansvar att en omprövning genomförs. Den enskilde skall då inkomma med en ny ansökan innan aktuellt hemvårdsbidrag upphör.

Om hjälpbehovet minskar eller ökar mellan uppföljningarna skall den enskilde kontakta biståndshandläggaren för att begära en ny bedömning av hjälpbehoven.

Vid beviljat bidrag meddelar biståndshandläggaren den verkställande chefen om vilken bidragsnivå som beviljats en enskild, verkställande chef ordnar utbetalning av bidraget.

6. Hemvårdsbidragets olika nivåer

Kriterier i bedömningen		
Nivå 1 Vårdtagaren har ett mindre omfattande behov av stöd och hjälp i hemmet i sin dagliga livssituation	5 -9 timmar per vecka	1500kr/ mån
Nivå 2 Vårdtagaren har ett mer omfattande behov av stöd och hjälp i hemmet i samband med personligomvårdnad m.m.	10-24 timmar per vecka	3500kr/ mån
Nivå 3 Vårdtagaren har ett behov av mycket omfattande omvårdnads- och tillsynsinsats under alla tider på dygnet.	25 timmar eller mer per vecka	5000kr/ mån

7. Utbetalning

Hemvårdsbidraget betalas ut till den enskilde som är i behov och beviljas biståndet enligt beslut. Han eller hon förutsätts själv ersätta den närstående som utför insatsen inom hushållsgemenskapen.

8. Omprövning

Den enskilde som sökt hemvårdsbidrag är skyldig att anmäla ändrade förhållanden som kan medföra omprövning av Hemvårdsbidraget. Ges inte möjlighet, i samband med besök i hemmet, till utredning eller omprövning upphör bidraget månaden efter.

Om sökande begärt omprövning av Hemvårdsbidraget på grund av t.ex. ändrade vårdtyngd, gäller den eventuella nya bidragsnivån från månadskiftet efter genomförd omprövning.

Hemvårdsbidraget omprövas alltid om vårdtagaren beviljas personlig assistans eller beviljas annan LSS insats enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

9. Viktigt att känna till om hemvårdsbidrag

- Ett beslutet får maximalt vara på ett år innan uppföljning/ ny bedömning görs. Det åligger den enskildes eget ansvar att en omprövning genomförs. Den enskilde skall då inkomma med en ny ansökan innan aktuellt hemvårdsbidrag upphör.
- Om hjälpbehovet minskar eller ökar mellan uppföljningarna skall den enskilde kontakta biståndshandläggaren för en ny bedömning av hjälpbehoven.
- Full återbetalning kan begäras av Hemvårdsbidrag som utbetalats på felaktig grunder.
- Att avbryta beviljat hemvårdsbidrag skall den enskilde inkomma med en skriftlig begäran till Haparanda kommun (Biståndshandläggaren eller verkställande chef).
- I de fall Haparanda Stad avbryter bidraget lämnas alltid en skriftlig förklaring till den enskilde. Bidraget kan avslutas när vårdbehovet upphör eller när Haparanda Stad har särskilda skäl att avsluta bidraget t.ex. när vårdbehovet överstiger "brytpunkten" över 40 timmar för den totala insatsen i ordinärt boende eller när den anhörige/närstående meddelar att denne inte längre orkar/ kan bistå den hjälpbehövande
- När den enskilde som beviljats hemvårdsbidrag vistas på sjukhus upphör hemvårdsbidraget dagen efter inläggning, ersättning utgår igen från och med utskrivningsdagen. Om brukaren blir tillfälligt utskriven från sjukhus, exempelvis som ett led i rehabiliteringen eller för att bedöma vilka anpassningar behöver göras i

bostaden inför utskrivning, utgår hemvårdsbidrag för de dagar som brukaren tillfälligt visas i hemmet.

- Vid planerad avlastning korttidsboende upphör hemvårdsbidraget dagen efter inskrivning och utbetalas igen från och med utskrivningsdagen.
- Om den enskilde flyttar in i särskilt boende upphör hemvårdsbidraget dagen efter inflyttning.
- När den enskilde avlider upphör hemvårdsbidraget dagen efter dödsfall.

10.Missnöjd med erhållet beslut

En begäran om hemvårdsbidrag utreds och ett skriftligt beslut meddelas alltid efter en inkommen skriftlig ansökan till kommunen. Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

Ett beslut enligt 4 kap 1 § SoL kan överklagas genom förvaltningsbesvär.

Beslut enligt 4 kap 2 § SoL kan överklagas enligt 10 kap kommunallagens bestämmelser om laglighetsprövning.

Se bilaga 1 Besvärshänvisning som bifogas alltid vid ett helt eller del avslag om ansökt bistånd.

Bilaga 1

Om Ni är missnöjd med beslutet kan Ni skriftligen överklaga Socialnämndens beslut, Ni ställer skrivelsen till Förvaltningsrätten i Luleå, Box 849, 971 26 LULEÅ, **men sänder in överklagan till Haparanda Socialnämnden, 953 85 Haparanda** inom 3 veckor från den dag Ni fick ta del av beslutet.

I överklagan skall ni ange:

- Namn, personnummer, adress och telefonnummer
- Vilket beslut som överklagas
- Vilken ändring Ni begär
- Överklagande skall vara skriftlig och undertecknad av dig eller den person som du givit fullmakt att företräda dig.

Om överklagandet kommer in i rätt tid till Socialnämnden och om inte beslutet efter omprövning ändras, sänder Socialnämnden överklagandet vidare till Förvaltningsrätten.